

KÚRIA

Bfv.III.1.233/2015/5.szám

A Kúria Budapesten, a 2016. január 13. napján tartott tanácsülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

A közösség tagja elleni erőszak bűntette és más bűncselekmény miatt V. J. és társai ellen folyamatban volt büntetőügyben az I. rendű terhelt védője által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálv a Gödöllői Járásbíróság 8.B.856/2013/22. számú, valamint a Budapest Környéki Törvényszék 14.Bf.533/2014/7. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye és az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

A Gödöllői Járásbíróság a 2014. február 14. napján kelt 8.B.856/2013/22. számú ítéletével az I. rendű és a III. rendű terhelteket mint társtetteseket, továbbá a II. rendű terheltet mint bűnsegédet bűnösnek mondta ki a Btk. 339. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés a) és d) pontjai szerint minősülő garázdaság bűntettében, továbbá a Btk. 222. § (2) bekezdés a) pontja szerinti zaklatás vétségében. Ezért a felülvizsgálati ügyben érintett I. rendű terheltet halmazati büntetésül 1 év 3 hónap börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre, valamint 2 év közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy e terhelt legkorábban a szabadságvesztés 2/3 részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

Az ügyész által mindhárom terhelt terhére súlyosítás érdekében, illetőleg az I. rendű és III. rendű terhelt által felmentésük

érdekében, végezetül e terheltek védői részéről a cselekmény téves minősítése miatt a büntetés enyhítése érdekében bejelentett fellebbezéseket elbírálván a Budapest Környéki Törvényszék a 2015. június 23. napján kelt 14.Bf.533/2014/7. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, e terheltek cselekményét társtettesként elkövetett közösség tagjai elleni erőszak büntettének [Btk. 216. § (1) bekezdés, (3) bekezdés b) és e) pontja] minősítette, az I. rendű és a II. rendű terheltek tekintetében a halmazati büntetésre utalást mellőzte, továbbá a III. rendű terhelte bűnösnek mondta ki testi sértés vétségében is [Btk. 164. § (1), (2) bek.]; végezetül a felülvizsgálati indítvánnyal érintett I. rendű terhelte szabadságvesztését 2 év 3 hónapra, a közügyektől eltiltását 4 évre súlyosította. Egyebekben pedig az I. rendű terhelte vonatkozásában az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A III. rendű terhelte tekintetében az eltérő bűnösség megállapítás folytán bejelentett másodfellebbezés alapján a büntetőeljárás a Fővárosi Ítéltábla előtt folyamatban van.

A jogerős ítélet ellen az I. rendű terhelte védője a Be. 416. § (1) bekezdés a) és b) pontjára hivatkozva, tartalmilag azonban a cselekmény téves jogi minősítése és ennek következtében törvénysértően súlyos büntetés kiszabása miatt nyújtott be felülvizsgálati indítványt. Jogi álláspontjának alátámasztásaként arra hivatkozott, hogy „a gárdista mozgalom tagjai elleni cselekmények körében kialakult bírói gyakorlat (LB-H-BJ-2011-106.) ellenére minősítette a másodfokú bíróság a terheltek cselekményét garázdaság büntette helyett közösség tagja elleni erőszak büntettének”, ezáltal az I. rendű terhelte szemben kiszabott büntetés törvénysértően súlyos.

Emellett a felülvizsgálati indítvány az elsőfokú bíróság jogi értékelését is tévesnek tartotta a zaklatás vétségének megállapítását illetően, minthogy az ítélezési gyakorlat (BH 2013.294.) szerint, amennyiben a szitkozódás nem célzatosan fenyegető, hanem pusztán az indulat kifejeződése, vagy annak levezetését szolgálja, a garázdasággal halmazatban a zaklatás megállapításának nincs helye.

Utalt végül a felülvizsgálati indítvány arra, hogy a jogerős ítélet a cselekmény motívuma - az M. N. G.-hez tartozás, illetőleg a magyar nemzethez tartozás miattiság körében - ki nem küszöbölhető megalapozatlansági hibában (felderítetlenség, hiányos tényállás) szenved. Emellett azonban az M. N. G.-hez tartozás a vád bizonyítottsága esetében sem élvezhet jogvédelmet az előzőekben hivatkozott eseti döntés értelmében.

Mindezek alapján a védő elsődlegesen a támadott jogerős határozat hatályon kívül helyezését és az eljárt bíróságok új eljárásra

utasítását, másodlagosan a cselekmény törvényes minősítése mellett az I. rendű terhelt büntetésének enyhítését indítványozta.

A Legfőbb Ügyészség átiratában (BF.1366/2015/1.) a felülvizsgálati indítványt a tényállás felderítetlenségét kifogásoló részében kizártnak, egyebekben - tehát a minősítés és ezzel összefüggésben a kiszabott büntetés támadása körében - alaptalannak tartotta, és az indítványban támadott jogerős ügydöntő határozat hatályában fenntartását indítványozta.

A Kúria a felülvizsgálati indítványt a Be. 424. § (1) bekezdésének alkalmazásával tanácsulésen eljárva, a Be. 423. § (1) bekezdése szerint az irányadó tényállás alapul vételével, továbbá a Be. 423. § (4) és (5) bekezdéseiben meghatározott terjedelemben bírálta felül a megtámadott ítéletet. Mindezek alapján megállapította, hogy a felülvizsgálati indítvány nem megalapozott.

Kétségtelen, amint erre az indítványban hivatkozott LB-H-BJ-2011-106. (Bfv.III.87/2011/5.) számú eseti határozatban a Kúria rámutatott, a nemzeti, etnikai, faji, vallási vagy egyéb lakossági csoport ellen irányuló célból létrehozott és a törvényi előírásokkal nyilvánvalóan szembehelyezkedő szervezkedés tagjait - kiváltképp akkor, ha a szervezetet a bíróság jogerősen már fel is oszlatta - a büntetőjog nem védi fokozottan. Ezt tekintetbe véve a bíróság által jogerős határozattal feloszlátott M. N. G.-hez tartozás miatt történt erőszakos, egyébként kihívóan közösségellenes és másokban riadalmat keltő magatartás pusztán ezen az alapon valóban csak a garázdaság bűncselekményének minősülne. Azonban - amint ezt a Legfőbb Ügyészség átirata helytállóan fejtette ki - a sértetteket nem kizárólag az M. N. G.-hez való tartozásuk miatt, hanem a magyarságuk - tehát a többségi társadalomhoz tartozásuk - okán is érte a terheltek részéről tettelegességgel párosuló támadás. Erre utalnak azok a kijelentések, amelyek a terheltek részéről elhangzottak, s amelyek az irányadó tényállás „Rohadt magyarok égni fogtok, meg fogtok halni! Büdös magyarok elvágjuk a torkotokat” kijelentéseként rögzít. A sértettek tehát a közösség (a magyarság) tagjaiként is sérelmet szenvedtek.

A Btk. 216. § (1) bekezdése értelmében a közösség tagja elleni erőszak - 3 évig terjedő szabadságvesztéssel fenyegetett - büntetést követi el, aki egyebek mellett valamely nemzeti, etnikai csoporthoz való tartozás miatt tanúsít olyan kihívóan közösségellenes magatartást, amely alkalmas arra, hogy az adott csoport tagjaiban riadalmat keltsen. E § (2) bekezdése szerinti, súlyosabb megítélésű (1 évtől 5 évig terjedő szabadságvesztéssel fenyegetett) alakzatát valósítja meg az, aki mást a nemzeti, etnikai stb. csoporthoz tartozása vagy vélt tartozása miatt bántalmaz.

A következőkes ítélezési gyakorlat szerint - amelyet a 3/2015. büntető elvi döntés is szemléltet - a Btk. 216. §-ában meghatározott bűncselekmények nem csak a társadalom kisebbségét alkotó közösség, hanem a többségi társadalomhoz tartozó közösség tagjai sérelmére is elkövethetők. Nem tévedett ezért a törvényszék, amikor az I. rendű terhelte cselekményét nem garázdaságnak és vele halmazatban zaklatásnak, hanem egységesen társtettesként elkövetett közösség tagja elleni erőszak bűntettének értékelte.

Az irányadó tényállásból azonban nem lehet megnyugtatóan arra következtetni, hogy a terhelteknek a sértett testét el nem érő hadonászása az ott vázolt fokossal, illetve - a kerítésen benyúlva - késsel a bántalmazás szándékával történt-e, vagy egyszerű fenyegetésként. Ezt a kétséget értékelte úgy a másodfokú bíróság, hogy nem a (2) bekezdés szerinti súlyosabb megítélésű, hanem az alapeseti bűncselekményi alakzat kísérletét róta a terheltek terhére.

Az sem kétséges végül, hogy a terheltek részéről a fenyegetés során használt eszközök emberélet kioltására alkalmasak voltak, s ennek következtében a bűncselekmény felfegyverkezve [Btk. 459. § (1) bekezdés 6. pont] elkövetett, s a bűncselekményben a helyszínen részt vevők száma folytán csoportosan [Btk. 459. § (1) bekezdés 3. pont] elkövetett, ekként annak a Btk. 216. § (3) bekezdés b) és e) pontja szerinti minősítése is törvényes.

Mindezek miatt értelemszerűen figyelmen kívül maradnak a felülvizsgálati indítványnak a zaklatás vétsége meg nem állapíthatóságára vonatkozó érvei, tekintve, hogy a jogerős másodfokú ítélet helyesen egységesen közösség tagjai elleni erőszakként minősítette a cselekményt, tehát a zaklatás vétségét nem állapította meg.

Amint erre az előzőekben utalás történt, a felülvizsgálati eljárásban a Be. 423. § (1) bekezdése szerint a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás az irányadó, sőt ez a tényállás a felülvizsgálati eljárásban nem is támadható. Ez azt jelenti, hogy a bűnösség körében, illetőleg a cselekmény jogi minősítése tekintetében a jogi következtetések alapja kizárólag az irányadó tényállás lehet, mégpedig akkor is, ha ez a tényállás akár bizonyos részletekben megalapozatlan is lenne. Ehhez képest a felülvizsgálati indítványnak az ítélet felderítetlenségére, illetőleg a tényállás hiányosságára, mint megalapozatlansági okokra hivatkozó érvei a felülvizsgálat során szükségképpen figyelmen kívül maradtak.

Megjegyzi egyébként a Kúria azt, hogy a cselekmény indítékának megítélése nem a tényállás, hanem a jogi következtetés körébe

tartozik. Az irányadó tényállás viszont - a terheltek által hangoztatott, előzőekben már idézett kijelentések alapján - a helyes jogi következtetés levonására alkalmas volt.

A Kúria a Be. 423. § (5) bekezdése alapján eljárva az indítványban támadott határozatok alapját képező eljárásban a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontja szerinti felülvizsgálati okot nem észlelt.

A kifejtettek miatt a Kúria a felülvizsgálati indítványnak nem adott helyt és a Be. 426. §-a alapján a megtámadott jogerős másodfokú határozatot hatályában fenntartotta.

A Kúria végzése elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 3. § (4) bekezdése, a felülvizsgálati indítvány benyújtásának lehetőségét a Be. 416. § (4) bekezdés b) pontja zárja ki. Az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtásának tilalmára vonatkozó tájékoztatás a Be. 418. § (3) bekezdésén, valamint a 421. § (2) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2016. január 13.

Dr. Márki Zoltán s.k. a tanács elnöke, Dr. Belegi József s.k.
előadó bíró, Dr. Somogyi Gábor s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:

tisztviselő
MV